

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 21.12.2021 r.

ZN-II.9532.6.2021.1

Pan
Andrzej Komisarek
Przewodniczący
Powiatowego Zespołu
ds. Orzekania o Niepełnosprawności
al. Niepodległości 37
64-920 Piła

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Działając na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2021 poz. 573) kontrolerzy w składzie:

- Bartosz Kamiński – Sekretarz Wojewódzkiego Zespołu – kierownik kontroli,
- Dorota Michalska – starszy inspektor wojewódzki,
- Honorata Lewandowska – starszy inspektor wojewódzki,
- Monika Misiak – inspektor wojewódzki,
- Rafał Chalcarz – członek Wojewódzkiego Zespołu – lekarz,
- Józef Solecki – członek Wojewódzkiego Zespołu – doradca zawodowy

przeprowadzili w dniach od 10.09.2021 r. do 03.12.2021 r. kontrolę w Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Pile z siedzibą przy al. Niepodległości 37, 64-920 Piła na podstawie upoważnienia Wojewody Wielkopolskiego z dnia 06.09.2021 r., nr 159/21, której wyniki zostały zamieszczone w protokole z kontroli.

Nawiązując do pisma Przewodniczącego Powiatowego Zespołu w Pile z dnia 10.12.2021 r. zawierającego uwagi do protokołu informuję, że prostuje się omyłki w treści protokołu na stronach 31, 32, 36, 37 i 39 w zakresie danych doradcy zawodowego sporządzającego kontrolowaną ocenę oraz numeru sprawy zgodnie z pismem Przewodniczącego Zespołu.

Ponadto, informuję, że analiza oceny doradcy zawodowego w sprawie PZOON.42010.42600.21 nie odnosi się do braków przesłanek do ustalenia przez skład orzekający odpowiedniego stopnia niepełnosprawności, stwierdza natomiast, że w ocenie doradca zawodowy nie przedstawił istotnych informacji i konkretnych argumentów dla proponowanego stopnia niepełnosprawności.

W związku z powyższym, na podstawie art. 6c ust. 5 i 6 w związku z art. 6c ust. 2 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych oraz § 17 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2013 r. poz. 29) przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Przedmiot kontroli obejmował:

- usytuowanie organizacyjne Powiatowego Zespołu;

- kwalifikacje członków Powiatowego Zespołu;
- warunki organizacyjne i techniczne pomieszczeń Powiatowego Zespołu;
- prawidłowość i jednolitość stosowania przepisów, standardów i procedur postępowania w sprawach dotyczących orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności;
- zgodność orzeczeń z zebranymi dokumentami i przepisami dotyczącymi orzekania o niepełnosprawności lub o stopniu niepełnosprawności.

Kontrolą objęto okres od 01.01.2020 r. do dnia zakończenia kontroli.

W trakcie kontroli zweryfikowano 50 losowo wybranych akt sprawy.

W wyniku przeprowadzonej kontroli działalność Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Pile oceniono pozytywnie z zastrzeżeniem następujących nieprawidłowości.

Analiza 21 ocen sporządzonych przez psychologa wykazała, że w 7 sprawach oceny mają niską wartość informacyjną, są mało wyczerpujące i precyzyjne, szczególnie w obszarze ograniczeń w funkcjonowaniu osób orzekanych. Ponadto, w uzasadnieniu oceny psycholog nie nawiązuje do ustawowych przesłanek zaliczenia do osób niepełnosprawnych.

Kontrola 21 ocen sporządzonych przez pracownika socjalnego wykazała, że w większości spraw brak było wewnętrznej spójności z zaproponowanym rozstrzygnięciem orzecznictwem. Należy pamiętać, że orzekanie o niepełnosprawności nie jest ustaleniem stanu zdrowia osoby orzekanej ale oceną ograniczeń możliwości jej funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym, będących następstwem naruszonej sprawności organizmu.

Kontrola 17 ocen sporządzonych przez doradcę zawodowego wykazała, że część ocen była niekompletna. Doradca zawodowy nie pozyskał wszystkich istotnych informacji. Część ocen posiada ogólnikowe uzasadnienie proponowanego rozstrzygnięcia bez podania konkretnych argumentów i przesłanek dla proponowanego stopnia niepełnosprawności. Ponadto, w 4 sprawach propozycja stopnia niepełnosprawności nie znajduje uzasadnienia w treści oceny zawodowej.

Analiza 7 ocen sporządzonych przez pedagoga wykazała, że w większości spraw pedagog nie zebrał wymaganych informacji dotyczących występujących dysfunkcji psychofizycznych utrudniających lub uniemożliwiających kształcenie. Pomimo iż w większości spraw wnioskodawca dołączył wraz z wnioskiem wymaganą dokumentację to informacje te nie zostały uwzględnione podczas sporządzania oceny. W kontrolowanych ocenach zastrzeżenia budzi punkt III, gdzie pedagog podaje jedynie problemy zdrowotne dziecka bez określenia przebiegu dotychczasowego rozwoju oraz deficytów rozwojowych. Zastrzeżenia również dotyczą punktu XII i XIII, gdzie pedagog powieliła te same informacje bez rozgraniczenia w jakim zakresie orzekany wymaga sprawowania opieki, a w jakim udzielenia pomocy. Ponadto, w punkcie XIII, w którym wymagany jest opis rodzaju i zakresu koniecznej pomocy przewyższający zakres pomocy nad zdrowym dzieckiem, pedagog nie podaje konkretnych czynności determinujących konieczność udzielania pomocy. Zastrzeżenie budzi również ustalenie przez pedagoga, iż orzekana osoba, która ukończyła 16 rok życia wymaga współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie leczenia rehabilitacji i edukacji. Uzasadnienia ocen nie potwierdzają w sposób wnikliwy proponowanego rozstrzygnięcia. Pedagog powołuje się w uzasadnieniach „na stan zdrowia”, „chorobę”, co jest niezgodne z obowiązującymi kryteriami kwalifikowania do niepełnosprawności, gdyż orzeczenie o niepełnosprawności nie jest oceną stanu zdrowia osoby orzekanej, ale oceną ograniczeń w możliwości jej funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym, będących następstwem naruszenia sprawności organizmu.

Analiza merytoryczna 50 ocen stanu zdrowia, sporządzonych przez lekarzy przewodniczących składów orzekających wykazała, że w 1 sprawie ocena stanu zdrowia osoby orzekanej nie jest spójna z dokumentacją medyczną co do właściwego uzasadnienia decyzji orzecznictwowej.

W pozostałych sprawach uzasadnienie i wskazania z przeprowadzonej zaocznie oceny stanu zdrowia osoby orzekanej ustalone były wystarczająco, a dokumentacja medyczna uzasadniała zaliczenie do osób niepełnosprawnych.

Ponadto, stwierdzono, że usytuowanie organizacyjno-administracyjne Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Pile nie budzi zastrzeżeń.

Baza lokalowa Powiatowego Zespołu spełnia wymogi określone w § 24 i § 25 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U. z 2021 r., poz. 857).

Wszyscy członkowie Powiatowego Zespołu uczestniczący w posiedzeniach składów orzekających w okresie objętym kontrolą posiadali odpowiednie kwalifikacje oraz dokumenty je potwierdzające.

Przewodniczący Powiatowego Zespołu, zgodnie z przepisem § 19 ust. 1 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, wyznaczał skład orzekający, w tym lekarza – przewodniczącego składu.

Zgodnie z przepisem § 33 pkt 2 ww. rozporządzenia dokonywano wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej w zakresie jej kompletności. Jednak lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji nie określał specjalności przewodniczącego składu orzekającego.

W sytuacji gdy lekarz dokonując wstępnej weryfikacji dokumentacji medycznej złożonej wraz z wnioskiem stwierdził, że jest ona niewystarczająca do wydania orzeczenia, Przewodniczący Powiatowego Zespołu, zgodnie z § 6 ust. 5 ww. rozporządzenia zawiadamiał osobę zainteresowaną odrębnym pismem o konieczności jej uzupełnienia wraz z wyznaczeniem terminu złożenia brakującej dokumentacji, z pouczeniem, że nieuzupełnienie jej w określonym terminie spowoduje pozostawienie wniosku bez rozpoznania.

Powiatowy Zespół, zgodnie z przepisem § 7 ust. 3 pkt 1 i 2 rozporządzenia w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, zawiadamiał stronę o terminie rozpatrzenia wniosku nie później niż 7 dni przed dniem jego rozpatrzenia. Zawiadomienia zawierają pouczenie zgodne z przepisem § 7 ust. 6 ww. rozporządzenia, który nakłada na stronę obowiązek usprawiedliwienia swojej nieobecności w ciągu 14 dni od daty posiedzenia składu orzekającego pod rygorem pozostawienia sprawy bez rozpoznania.

Wszystkie sprawy były załatwiane zgodnie z przepisem art. 35 i art. 36 Kodeksu postępowania administracyjnego. W przypadku niezłatwienia sprawy w terminie Powiatowy Zespół, zgodnie z art. 36 § 1 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz § 19 ust. 3 pkt 3 ww. rozporządzenia, zawiadomił stronę o niezłatwieniu sprawy w terminie i wyznaczał nowy termin do jej załatwienia.

Biorąc pod uwagę oceny zawarte w wystąpieniu pokontrolnym zaleca się co następuje.

1. Oceny psychologiczne, zawodowe, funkcjonowania społecznego oraz pedagogiczne winny wskazywać na fakty udowodnione i istotne w sprawie. Należy je sporządzać w sposób pełny i wyczerpujący z wykorzystaniem w pełni dostępnych źródeł informacji, tak aby w pełni obrazowały funkcjonowanie osób orzekanych uzasadniające ostateczną kwalifikację orzeczniczą.
2. Przy sporządzaniu oceny pedagogicznej należy zwrócić uwagę na indywidualne, wnikliwe określenie występujących dysfunkcji psycho-fizycznych utrudniających lub uniemożliwiających kształcenie i wychowanie (konsekwencje naruszenia sprawności organizmu) oraz stopnia uzależnienia od innych osób w codziennym funkcjonowaniu mając na uwadze fakt, że orzeczenie o niepełnosprawności nie jest oceną stanu zdrowia osoby orzekanej, ale oceną ograniczeń w możliwości jej

funkcjonowania w życiu społecznym i zawodowym będących następstwem naruszenia sprawności organizmu.

3. Oceny stanu zdrowia wypełniać w sposób pełny w każdym jej punkcie, a w szczególności poprawnie dokumentować stan zdrowia osoby orzekanej w zakresie opisu badania podmiotowego, opisu badania przedmiotowego, opisu zakresu i rodzaju ograniczeń stwierdzanych u osoby orzekanej oraz wynikającego ze schorzeń opisu naruszenia sprawności organizmu osoby orzekanej. W przypadkach przyznania wskazania do uzyskania karty parkingowej – w ocenie zamieszczać wpis mówiący o znacznie ograniczonych możliwościach samodzielnego poruszania się osoby orzekanej. Druki ocen wypełniać czytelnie i w każdym przypadku zamieszczać merytoryczne uzasadnienie podjętego rozstrzygnięcia, zawierające w szczególności wskazanie faktów uznanych za istotne w sprawie i udowodnione.
4. Lekarz dokonujący wstępnej weryfikacji dokumentacji powinien określać specjalność lekarza – przewodniczącego składu orzekającego.

Działając na podstawie § 17 ust. 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 20 grudnia 2012 r. w sprawie trybu i sposobu przeprowadzania kontroli przez organy upoważnione do kontroli na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, przekazuję niniejsze zalecenia pokontrolne i proszę o przekazanie informacji o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach ich niepodjęcia w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Z up. Wojewody Wielkopolskiego Beata Winiecka
Przewodnicząca
Wojewódzkiego Zespołu
do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Województwie Wielkopolskim